

TALE

Samråd A og B om sammenlægning af tidlig pension og seniorpension og afskaffelse af seniorjobordning (afholdes den 22. februar 2023 kl. 12.45-13.45)

31. januar 2023

J.nr. 2023 - 505

SPT

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål A, stillet af Karsten Hønge (SF)

"I regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark" fra 2022 fremgår det, at regeringen ønsker at sammenlægge seniorpensionen og retten til tidlig pension til én ny ordning. Vil ministeren redegøre for, hvordan denne sammenlægning forringer seniorpensionsordningen – både i forhold til ydelsens størrelse, samt hvornår pensionen kan tilkendes? Vil ministeren i forlængelse heraf forklare, hvorfor regeringen kalder denne klare forringelse af vilkårene for nedslidte for en "Arne Plus-ordning"? Og vil ministeren videre forklare, hvorfor regeringen ønsker at forringe hårdtarbejdende og nedslidte menneskers mulighed for en værdig tilbagetrækning?"

Samrådsspørgsmål B, stillet af Karsten Hønge (SF)

I regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark" fra 2022 fremgår det, at regeringen fremadrettet ønsker at afskaffe seniorjobordningen. Afskaffelse af ordningen kan potentielt få betydning for over 250.000 danskere, der betaler til efterløn, og som dermed får forringet deres rettigheder. Vil ministeren i denne forbindelse forklare, hvorfor regeringen ønsker at forringe efterlønsordningen ved at fjerne denne redningsplanke for seniorer, der bliver arbejdsløse tæt på efterlønsalderen? Vil ministeren videre forklare, hvorfor regeringen ønsker at forringe mulighederne af arbejdsløse seniorer, der i forvejen er en gruppe, som har svært ved at finde job?"

[Indledning]

Tak til Karsten Hønge for at indkalde til samrådet.

Jeg vil besvare de to spørgsmål samlet.

Regeringen har med regeringsgrundlaget fremlagt et ambitiøst reformprogram, der både på kort sigt og langt sigt gerne skal udvikle og styrke Danmark.

Et af elementer i det regeringsgrundlag, er en sammenlægning af seniorpension og tidlig pension. Og som led heri også en afskaffelse af seniorjobordningen.

Vores ambition med de tiltag er at fremtidssikre muligheden for, at man kan trække sig værdigt tilbage – også før man når folkepensionsalderen.

Men personligt hæfter jeg mig særligt ved, at vi nu får skabt ro om de førtidige ordninger. Og ikke nok med det: Vi udbygger og forbedrer endda også det vi i dag kender som tidlig pension, altså Arne-pensionen. Ydelsen øges og der gives mulighed for at gå til ordningen i halve år.

Med forslaget mener jeg også derfor, at vi finder den rette balance mellem en stærk og robust dansk økonomi, øget beskæftigelse og gode muligheder for tidlig tilbagetrækning.

[Reformer i krisetid]

Regeringens forslag om en sammenlægning af tidlig pension og seniorpension, og hele vores reformprogram, er et udtryk for, at vi vil træffe ansvarlige og fremsynede beslutninger. Beslutninger, der kan bringe Danmark styrket gennem de udfordringer, vi aktuelt står over for.

Vi er bevidste om, at udfordringerne er mere komplekse end vi har set længe.

Først ramte pandemien os. Så blev de globale forsyningskæder usikre. Og det seneste år har der været krig på vores kontinent.

Krigen har bidraget til en energikrise, høj inflation og økonomisk usikkerhed blandt danskere og store dele af vores erhvervsliv.

Trusselsituationen kræver et massivt løft af forsvaret. Og det er vi villige til. Vores NATO-medlemskab forpligter. Men der venter også store udgifter til sundhed, psykiatri, miljø, klima, politi, fængsler – en række ting.

Samtidig – oveni alt det her – så oplever vi fortsat en mangel på arbejdskraft. Og ser vi frem i tiden, så ser det ikke nemmere ud.

Derfor er der brug for nogle tiltag, der holder hånden under vores stærke og robuste økonomi og styrker beskæftigelsen.

Og vi har sagt det fra start - det står også i regeringsgrundlaget: Hvis vi skal udbygge vores velfærdssamfund, ja så kræver det også viljen til at træffe nogle af de her langsigtede beslutninger. Også selvom de ikke altid er nogle de nemmeste eller mest populære.

[Vigtigheden af pensionssystemet og ro på området]

Danmark har et af verdens bedste pensionssystemer. Det er en af hjørnestenene i vores velfærdssamfund. Og det er med til at sikre, at alle pensionister har et rimeligt forsørgelsesgrundlag. Og det synes jeg godt vi kan være stolte af.

Vi ser også i internationale sammenligninger, at Danmark ofte fremhæves som et af de bedste pensionssystemer i verden.

Indretningen af vores pensionssystem er ikke bare afgørende for holdbarheden af de offentlige finanser. Det er også noget, danskerne planlægger efter.

Tilbagetrækningsmulighederne har stor indflydelse på vores liv – og ikke mindst afslutning af vores arbejdsliv.

Det gælder særligt for dem, der ikke kan arbejde helt frem til folkepensionsalderen. Her spiller det førtidige tilbagetrækningssystem en stor rolle.

Der er over de seneste år kommet en række nye ordninger til for dem, der ønsker at gå fra før folkepensionsalderen.

I 2019 kom seniorpension og i 2020 blev tidlig

pension indført. Der er nu mange veje ind i vores pensionssystem. Og der har været for meget diskussion, uro og usikkerhed på området.

Derfor er det godt, at regeringen – bredt henover midten – får skabt ro om området, vi gør systemet mere enkelt og vi bidrager til at løse de langsigtede udfordringer Danmark står overfor – med denne her øvelse

[Regeringsgrundlagets oplæg]

I regeringsgrundlaget fremgår det, at vi vil sammenlægge seniorpension og tidlig pension til én ny ordning med to indgange.

Det er – som sagt – særligt vigtigt for mig, at vi dermed skaber ro om området, samtidig med at vi udbygger tidlig pension. Dermed får vi en stærkere rettighedsbaseret indgang til de førtidige ordninger, som ikke kræver lægefaglige vurderinger. Det er jo netop en ret man har – og som man kan stole på og planlægge efter – efter rigtig mange år på arbejdsmarkedet.

Konkret vil vi hæve ydelsen, så man får ca. 1.000 kr. mere om måneden. Og så vil vi sikre, at det rettighedsbaserede spor, det vi i dag kender som tidlig pension, kan tildeles i halve år. Det vil betyde,

at endnu flere kan få ret til at trække sig tilbage. Jeg er grundlæggende stolt af, at vi på den måde fremtidssikrer retten til en førtidig tilbagetrækning.

Sammenlægningen indebærer en række balancer. Og vi er helt åbne om, at sammenlægningen for nogle grupper i fremtiden vil betyde nogle andre ydelser og en anden årrække, end dem man kender i dag.

[Seniorjob og seniorer på arbejdsmarkedet]

Som en del af sammenlægningen, så har vi lagt op til også at afskaffe seniorjobordningen. Det bliver der også spurgt til, og det vil jeg også gerne svare på nu.

Seniorjob er en ordning for ledige seniorer, der har opbrugt dagpengeretten, og som er berettiget til efterløn. De har i dag mulighed for at få et seniorjob i deres bopælskommune på overenskomstmæssige vilkår.

Seniorjobordningen er et område, hvor vi mener, at de offentlige midler kan bruges bedre – og hvor vi samtidig kan sikre, at flere får ordinær beskæftigelse på arbejdsmarkedet.

Vi ved også, at der gradvist vil være færre i seniorjob, fordi færre tilmelder sig efterlønsordningen.

Jeg vil godt understrege – og det er ret vigtigt ift. spørgerens indledning - at afskaffelsen af seniorjobordningen ikke i sig selv fratager nogen retten til efterløn. Det vil altså stadig være muligt at gå på efterløn for dem, der ellers er berettiget til det. Den rettighed piller vi ikke ved. Derfor er det heller ikke en forringelse af efterlønnen.

Som jeg også var inde på tidligere, mangler vi arbejdskraft. Derfor er det vigtigt for regeringen, at de samlede reformer vi gennemfører, er med til at øge den strukturelle beskæftigelse.

Og som led heri vil regeringen arbejde for, at flere seniorer får lyst til at blive længere på arbejdsmarkedet.

Det betyder, som en del af den samlede pakke, at vi også snart vil fremsætte et lovforslag om, at modregningen i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg fjernes for egen arbejdsindtægt. Det får 50.000 folkepensionister glæde af. Dermed sikrer vi, at det kan betale sig at tage en ekstra tørn. Det kommer både seniorer, arbejdsmarkedet og vores velfærdssamfund til gode.

Jeg anerkender derfor ikke præmissen om, at regeringen vil forringe muligheden for arbejdsløse seniorer. Tværtimod, så ønsker vi netop at forbedre

mulighederne for seniorer. Vi skal udnytte den resource, som de besidder.

Derfor vil vi arbejde for, at det bliver mere attraktivt for seniorer at blive på arbejdsmarkedet.

[Afslutning]

Regeringen er grundlæggende ambitiøse på vores lands og på danskernes vegne. Det forudsætter også engang i mellem, at vi træffer svære beslutninger og finder den rette balance mellem en stærk og robust dansk økonomi, øget beskæftigelse og gode muligheder for førtidig tilbagetrækning.

Danmark har, som sagt, et af verdens bedste pensionssystemer. Det vil vi også have fremover. Og vi kommer i regeringen ikke til at give køb på, at der skal være mulighed for værdig tilbagetrækning.

Tak for ordet.